

7.9.2020

OKV/1008/10/2020

OKV/1008/10/2020-OKV-6

ASIA Maa- ja metsätalousministeriön menettely tiedusteluihin vastaamisessa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 5.3.2020 saapuneessa kantelussaan arvostellut maa- ja metsätalousministeriön menettelyä tiedusteluihin vastaamisessa. Kantelijan mukaan hän oli lähettänyt 9.1.2020 maa- ja metsätalousministerille kaksi kysymystä ja 1.2.2020 muistuttanut tiedustelustaan.

SELVITYS

Maa- ja metsätalousministeriö on 30.7.2020 antanut kantelun tutkimiseksi selvityksen liitteinen, joka toimitetaan tämän päätöksen ohessa kantelijalle tiedoksi.

RATKAISU

Säännöksistä

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on muun muassa oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain esitöissä todetaan viimeksi mainitun pykälän 1 momentin osalta muun ohella seuraavaa: ”Vaikka säännösehdotuksessa ei ole täsmennetty vastaamisveloitteen piiriin kuuluvien kysymysten ja tiedustelujen sisältöä, näiltä olisi edellytettävä riittävää selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Käytännössä vastaamisvelvoite koskisi asiallisia ja riittävän yksilöityjä kysymyksiä ja tiedusteluja. Säännös ei sen sijaan velvoittaisi viranomaisia vastaamaan laajoihin ja yleisluontoisiin tiedusteluihin.” (HE 72/2002 vp, s. 58)

Arviointi

Ministeriöstä saadun selvityksen mukaan kantelija lähetti 9.1.2020 maa- ja metsätalousministerille sähköpostiviestin koskien Tornionjoen kalastusoikeuksia. Kyseinen viesti sisälsi kaksi yksilöityä kysymystä. Kantelija muistutti 1.2.2020 tammikuussa lähettämiinsä kysymyksiin vastaamisesta. Helmikuisen muistutusviestin kantelija lähetti sekä ministerille että ministeriön kirjaamoon. Kantelija lähetti 5.3.2020 tiedusteluviestin kysymyksiinsä vastaamisesta sekä ministeriöön että oikeuskanslerivirastoon. Kantelijan 1.2.2020 lähettämä kirje välitettiin kirjaamosta kirjattuna ministerin

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

sihteerille, erityisavustajalle ja johdon sihteerille. Asiaa ei kuitenkaan vastuutettu kirjaamosta eikä ministerin esikunnasta kenellekään tietylle virkamiehelle.

Ministeriöstä vastattiin kantelijalle 15.7.2020 ja 16.7.2020. Ministeriö pahoittelee vastauksensa viivästymistä ja pyrkii parantamaan kansalaiskirjeisiin vastaamista koskevia käytänteitään jatkossa. Ministeriö toteaa, että ministeriössä on sittemmin siirrytty sähköiseen asianhallintajärjestelmään VAHVA:an, jonka kautta jatkossa ministeriölle tulleet kansalaiskirjeet voidaan vastuuttaa suoraan virkamiehille.

Vastauksen saaminen viranomaisille osoitettuihin kirjoituksiin on johdettavissa perustuslain 21 §:ssä turvatusta hyvän hallinnon periaatteesta. Pääsääntöisesti tiedusteluihin tulisi vastata kirjallisesti kohtuullisessa ajassa. Vastaukselle ei kuitenkaan ole mahdollista asettaa kiinteää kaikkiiin tapauksiin soveltuvaa enimmäisaikaa, vaan kohtuullista aikaa arvioitaessa on otettava huomioon muun muassa asian laatu, laajuus ja muut yksittäisen asian ominaispiirteet.

Kantelija oli lähettänyt ensimmäisen tiedustelunsa ministeriölle 9.1.2020. Ministeriö vastasi kantelijan tiedusteluihin oikeuskanslerin tekemän selvityspyynnön jälkeen 15.7.2020. Kantelija sai siis vastauksen tiedusteluunsa yli kuuden kuukauden kuluttua ja vasta tehtyään asiasta kantelun oikeuskanslerille. Vastaukseen kulunutta aikaa on pidettävä kohtuuttomana ottaen huomioon sen, etteivät kantelijan kysymykset ole olleet erityisen laajoja tai laadultaan vaikeita. Ministeriö on pahoitellut vastauksen viipymistä. Katson, että maa- ja metsätalousministeriö on laiminlyönyt huolehtia tiedusteluun vastaamisesta hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän maa- ja metsätalousministeriön huomiota sille saapuneiden tiedustelujen viivytyksettömään vastaamiseen.

Kantelu ei ole antanut aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Linda Harjutsalo